

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/37/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114220261
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114220261.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, proti žalovaným: 1. V. B., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom M. R. V. XXX/XX, XXX XX V. F., 2. H. B., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom M. R. V. XXX/XX, XXX XX V. F., toho času na neznámom mieste, zastúpení opatrovníčkou M. H., súdnou tajomníčkou Okresného súdu V. Z. K., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, 851 01 Bratislava, IČO: 42 260 086, právne zastúpený: HKP Legal, s.r.o., so sídlom Sasinkova 6, 811 08 Bratislava, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 2 325,80 Eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 08. 12. 2014, č. k. 11C/283/2014-49 takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje uznesenie vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením konanie zastavil, náhradu trov konania účastníkom a vedľajšiemu účastníkovi nepriznal a nariadil vrátiť žalobcovi krátený súdny poplatok za návrh vo výške 132,80 Eur prostredníctvom príslušného daňového úradu po právoplatnosti tohto uznesenia.

Vychádzal zo zistenia, že v predmetnej veci žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť, a preto postupom podľa ust. § 96 ods. 1, 2, 3 O. s. p. súd konanie zastavil.

Výrok o trovách konania vo vzťahu medzi účastníkmi konania odôvodnil ust. § 146 ods. 2 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p. s tým, že žalovanému žiadne preukázateľné trovy spojené s konaním nevznikli. Trovy konania, ktoré si uplatnil vedľajší účastník súd nepovažoval za účelne vynaložené a rozhodnutie v tejto časti odôvodnil, cit.: „Vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupuje takmer vo všetkých obdobných sporoch je pritom zrejme rozhodovacia prax tohto súdu pri týchto žalobách. Jeho vyjadrenia sú v podstate totožné vo všetkých sporoch, a preto bol súd toho názoru, že v takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Je totiž potrebné rozlišovať medzi právom na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania. Nepochybne každý účastník má právo na právnu pomoc, ale nie vždy aj v prípade úspechu má nárok na náhradu trov konania, pri ktorom sa musí skúmať ich účelnosť. Súd má za to, že v danom prípade by bolo v rozpore s ideou spravodlivosti, aby za týchto okolností bola priznaná vedľajšiemu účastníkovi náhrada trov konania. Zastúpenie vedľajšieho účastníka právnym zástupcom považoval súd za účelové, ktoré samo o sebe nesleduje cieľ ochrany spotrebiteľa a podľa názoru súdu narúša hospodárnosť konania a je nadbytočné. Pokiaľ ide o písomné vyjadrenie vedľajšieho účastníka, kde poukázal na premlčanie uplatneného nároku, súd zdôrazňuje, že v zmysle ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, súd na premlčanie prihliada ex offo. Aj z tohto dôvodu súd vyjadrenie vedľajšieho účastníka považoval za neúčelné“.

Proti uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie vedľajší účastník, a to len proti výroku o trovách konania. Poukázal, že spotrebiteľské združenie vstúpilo do konania bez právneho zastúpenia a po posúdení veci sa rozhodlo pre právne zastúpenie. Pri občianskych združeniach nemožno predpokladať personálny substrát so znalosťou najmä procesnoprávných predpisov a potreba právneho zastúpenia je o to viac zvýraznená a potrebná pre efektívny boj s nebankovými subjektmi, ktoré sa snažia zmluvnými klauzulami obchádzať zákon a v prípade sporov, v ktorých navrhovateľ vystupuje je náročné vec správne posúdiť. V mnohých prípadoch je preto potrebná aplikácia takých právnych inštitútov, ktorých znalosť nemožno očakávať od občianskeho združenia. Navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorá podľa skúsenosti a vedomostí vedľajšieho účastníka paušálnymi podaniami vymáha na súdoch plnenia, ktoré niekoľkonásobne prevyšujú poskytnuté istiny, prípadne postrádajú zmluvný alebo zákonný podklad. Práve pri obchodných spoločnostiach sa predpokladá personálna vybavenosť osobami s právnickým vzdelaním. Navrhovateľ rovnako využíva v konaní možnosť právneho zastúpenia a žaluje nezákonné nároky prostredníctvom paušálnych žalôb. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka zo dňa 29. 10. 2014 k veci samej obsahovalo argumentácie, pre ktoré vedľajší účastník žiadal žalobu zamietnuť. Preto nesúhlasí s tvrdením, že úkon vedľajšieho účastníka nebol účelný. Prvostupňový súd žiadnym spôsobom nezodôvodnil, prečo považuje vyjadrenie vedľajšieho účastníka za neúčelné. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka neobsahovalo žiadne mylné skutočnosti, na základe ktorých žiadal žalobu zamietnuť, ale odôvodnené racionálne argumenty. Vedľajší účastník nevidí dôvod odôvodnenia rozhodnutia o neúčelnosti vyjadrenia vedľajšieho účastníka, a teda aj trov konania. Navrhol, aby odvolací súd v napadnutej časti uznesenie zmenil a zaviazal žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania. Alternatívne žiadal rozhodnutie v napadnutej časti zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca a žalovaní sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka nevyjadрили.

Odvolací súd prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1, 2 O. s. p., a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a zistil, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné.

So zreteľom na obsah odvolania vedľajšieho účastníka v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého uznesenia o trovách vedľajšieho účastníka a v závislosti od tohto ostatné výroky napadnutého uznesenia, ktoré odvolaním napadnuté neboli, v odvolacom konaní preskúmané neboli a ako také nadobudli právoplatnosť (§ 206 ods. 2 veta prvá O. s. p.).

Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 O. s. p.).

Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 O. s. p.).

Ak niektorý z účastníkov konania zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca (§ 146 ods. 2 O. s. p.).

V predmetnej veci ako to správne uviedol aj súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia prichádza do úvahy použitie ust. § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p. v otázke náhrady trov konania. So zreteľom na to, že žalobca vzal svoju žalobu v celom rozsahu späť, čím z hľadiska procesného zavinil zastavenie konania, musí niesť preto procesnú zodpovednosť aj za trovy vzniknuté v tomto konaní.

Pokiaľ napriek takejto procesnej situácii rozhodol sa súd prvého stupňa vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi aplikovať ust. § 151 ods. 1 O. s. p. a náhradu trov konania nepriznať odôvodňujúc, že zastúpenie vedľajšieho účastníka právnym zástupcom považuje súd za účelové, ktoré samo o sebe nesleduje cieľ ochrany spotrebiteľa, narúša hospodárnosť konania a je nadbytočné, s takouto argumentáciou súdu prvého stupňa sa odvolací súd nestotožňuje.

Je totiž nepochybné, že predmetné združenie na ochranu spotrebiteľa je vedľajším účastníkom, ktorý legitímne vstúpil v predmetnom občianskom súdnom konaní v zmysle ust. § 93 ods. 1 a 2 O. s.

p. do konania, pričom zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, žeby takéto občianske združenie muselo mať vybudovaný aparát odborne spôsobilý na poskytovanie konkrétnej právnej pomoci vrátane zastupovania spotrebiteľa v občianskom súdnom konaní na jednej strane a na strane druhej, žeby za účelom plnenia svojich úloh a cieľa, pre ktoré takéto občianske združenie vzniklo, nemohlo si zvoliť právne zastúpenie právnym zástupcom z radov advokátov.

Absurdnosť takéhoto stanoviska zvyrazňuje skutočnosť, že žalobca je obchodnou spoločnosťou, je v konaniach zastúpený advokátskou kanceláriou, na základe čoho si žalobca v konaniach uplatňuje náhradu trov konania predstavujúcu trovy právneho zastúpenia. Preto pokiaľ sa žalobca dal zastúpiť v konaní advokátskou kanceláriou a v prípade úspechu vo veci žiadal náhradu trov právneho zastúpenia, takéto oprávnenie musí mať aj vedľajší účastník konania, ktorým je navyše spotrebiteľské združenie, zriadené za účelom ochrany práv žalovaného ako spotrebiteľa.

V tejto súvislosti správne poukazuje vedľajší účastník vo svojom odvolaní na čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, podľa ktorého sa únie ukladá úloha zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov, ako aj podporovať právo spotrebiteľov na informácie a na vytváranie združení na ochranu svojich záujmov. Právo spotrebiteľov na vytváranie združení na ochranu ich záujmov, ako aj práva týchto združení upravujú viaceré ustanovenia príslušných smerníc EÚ (napr. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/27/ES, Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/22/ES, Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES, ako aj čl. 38 Charty základných práv EÚ).

Záver súdu prvého stupňa spočívajúci v tom, že vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupuje takmer vo všetkých obdobných sporoch, je pritom zrejmá rozhodovacia prax súdu a jeho vyjadrenia sú v podstate totožné vo všetkých sporoch, čím podľa názoru súdu prvého stupňa v takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní, je neudržateľný najmä so zreteľom na samotný výsledok konania.

Je totiž nepochybné, že žaloba v predmetnej veci bola vzatá späť, a to na základe vstupu a vyjadrenia vedľajšieho účastníka v predmetnej veci, čo je situácia z hľadiska hmotnoprávneho i procesnoprávneho nepochybne priaznivá pre žalovaného ako spotrebiteľa. To je nepochybný procesný dôkaz toho, že vstup vedľajšieho účastníka do predmetného konania bol účelný a priniesol konkrétny výsledok pre žalovaného ako spotrebiteľa. Závery o tom, že za tejto procesnej situácie sa javia trovy konania na strane vedľajšieho účastníka ako neúčelné, sú nesprávne.

Vedľajší účastník po vstupe do konania zaslal súdu kvalifikované písomné vyjadrenie, v ktorom okrem vznesenej námietky premlčania poukázal na neprijateľné zmluvné podmienky, lebo vzhľadom na výšku poskytnutého úveru je odplata za poskytnutie úveru neprimerane vysoká, ktorá v percentuálnom vyjadrení predstavuje 117 % odplaty za poskytnutie úveru. Preto zdôraznil, že zmluvné dojednanie, na základe ktorého žalobca uplatňuje takúto neprimerane vysokú odplatu je hrubo nevyvážené, spôsobujúce nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa, a preto ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je absolútne neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Zdôraznil, že nemôže byť všeobecne uznávaným pravidlom v oblasti poskytovania úverov a pôžičiek, či už bankovými alebo nebankovými subjektmi, aby odmena za poskytovanie úveru predstavovala tak vysoké percento ako v prejednávanej veci, t. j., aby bola vyššia ako poskytnutý úver, resp., ak by sa mala odvíjať od sumy schváleného úveru, ktorý reálne poskytnutý nebol. S týmto vyjadrením vedľajšieho účastníka sa odvolací súd plne stotožňuje.

Ako už bolo vyššie naznačené, každý subjekt vrátane vedľajšieho účastníka, ktorého cieľom je ochrana spotrebiteľa má právo zvoliť si pri zastupovaní právneho zástupcu, pričom nemožno očakávať, žeby tento právny zástupca vykonával právnu pomoc bez nároku na finančnú odmenu, ktorá zároveň predstavuje trovy daného procesného subjektu v konaní, pretože takéto pôsobenie právneho zástupcu z radov advokátov by bolo potom v rozpore s jeho postavením advokáta, ako aj s vyhláškou č. 655/2004 Z. z., ktorá predpokladá poskytovanie právnej pomoci za finančnú odmenu.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd preto postupom podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. uznesenie v jeho napadnutej časti, teda vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v otázke náhrady trov konania vedľajšieho účastníka, ktoré ako bolo vyššie naznačené, nie je možné považovať za neúčelné, zvlášť v tomto konaní, ktoré sa skončilo jednoznačne v prospech spotrebiteľa - žalovaného v podobe späťvzatia žaloby, pričom dôvodom späťvzatia žaloby bola skutočnosť, že uplatnená pohľadávka je premlčaná. (č. I. 47 spisu).

Úlohou súdu prvého stupňa preto bude posúdiť správnosť vyčíslenia trov konania vedľajšieho účastníka a v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vo veci aj rozhodnúť.

V konečnom rozhodnutí o veci, rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.